

ZARZĄDZENIE NR 114.2024
WÓJTA GMINY RACIĄŻ

z dnia 30 sierpnia 2024 roku

w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.) oraz art. 22b pkt 1 i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560, ze zm.), zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach zwane w dalszej części Zarządzenia *Standardami*, które stanowią załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2. Każda osoba będąca opiekunem dowożenia dzieci do placówek oświatowych, zatrudniona w placówce oświatowej na terenie Gminy Raciąż, Urzędzie Gminy w Raciążu oraz będąca opiekunem dowożenia lub kierowcą zatrudnionym w firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci, do tych placówek zobowiązana jest do zapoznania się z treścią *Standardów* i ich przestrzeganiem, oraz z treścią *Polityki* ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach.

§3. Zarządzenie podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w placówkach oświatowych na terenie Gminy Raciąż, w Urzędzie Gminy w Raciążu oraz na stronie internetowej <https://gminaraciaz.pl>

§4. Wykonanie Zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Oświaty w Urzędzie Gminy w Raciążu oraz Dyrektorom szkół podstawowych z terenu Gminy Raciąż.

§5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 14 sierpnia 2024 r.

Wójt Gminy

mgr Zbigniew Sadowski

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach.

Rozdział I Informacje wstępne

1. Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach, zwane dalej Standardami to zbiór zasad i procedur, które stawiają ochronę dzieci przed krzywdzeniem, to zespół działań i wartości, jakimi kierują się pracownicy szkół z terenu Gminy Raciąż, pracownicy Urzędu Gminy w Raciążu oraz osoby będące opiekunami dowożenia lub kierowcami zatrudnionymi w firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci do tych placówek.
2. Standardy stanowią uzupełnienie dotychczasowych praktyk ochrony dzieci o wystandaryzowane zasady i procedury skutecznej profilaktyki i sprawnego reagowania na każdy przejaw przemocy wobec dzieci, które stanowi przyjęta „Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach” zwana dalej Polityką.
3. Przed nawiązaniem stosunku pracy z osobą mającą być opiekunem dowożenia dzieci do placówek oświatowych, zatrudnioną w placówce oświatowej na terenie Gminy Raciąż, Urzędzie Gminy w Raciążu oraz będącą opiekunem dowożenia lub kierowcą zatrudnionym w firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci do tych placówek, dokonuje się weryfikacji kandydata w rejestrach karnych w zakresie rozszerzonym w trybie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich a w szczególności w:
 - Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym - z dostępem ograniczonym,
 - Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

Wydruki z ww. Rejestrów należy przechowywać w aktach osobowych pracownika, opiekuna dowożenia lub analogicznej dokumentacji dotyczącej osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną, również w firmie transportowej.

Dopuszcza się możliwość w trakcie oczekiwania na dostarczenie przez kandydata informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności złożenie oświadczenia o niekaralności, którego treść stanowi wzór nr 1 do załącznika nr 1 do Polityki, które jest ważne 30 dni od daty jego złożenia, które włącza się do akt osobowych pracownika.

Szczegółowa procedura dokonywana przed nawiązaniem stosunku pracy jest opisana w załączniku nr 1 do Polityki.

4. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej, związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
5. Należy pobrać od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwie obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (wzór nr 3 do Załącznika nr 1 do Polityki).

6. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie, o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był/a prawomocnie skazana, w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego/niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuścił/a się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi (wzór nr 1 do Załącznika nr 1 do Polityki).
7. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
8. W przypadku nauczyciela pełniącego rolę opiekuna dzieci lub innej osoby na stanowisku pedagogicznym dokonuje się weryfikacji kandydata w rejestrach karnych w trybie art.10 ust. 2-5 i 8a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz w zakresie rozszerzonym w trybie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
9. Gmina Raciąż wprowadza zasadę rozszerzonej ochrony dzieci podczas dowożenia poprzez wprowadzenie do umów współpracy z innymi firmami działającymi w sposób ciągły na terenie szkoły obowiązek weryfikacji swoich pracowników w rejestrach karnych na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
10. Opiekunowie dowożenia monitorują przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych dzieci, w tym ich wizerunku. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania danych osobowych dziecka, w tym jego wizerunku, opiekun sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi placówki lub osobie do tego wyznaczonej w placówce, do której uczęszcza dziecko, która niezwłocznie rejestruje zdarzenie, zabezpiecza dowody i zgłasza je Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.
11. Zasady dostępu dzieci do Internetu wyłączają dowożenie ich do placówek oświatowych zarówno na terenie Gminy Raciąż, jak i poza nią. Opiekunowie dowożenia nie zapewniają dzieciom dostępu do Internetu, jednak są zobowiązani podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności poinformować o takim incydencie osoby będące pracownikami placówki oświatowej pedagoga/psychologa lub osoby upoważnione i wskazane przez placówkę do tych celów.
12. Placówki oświatowe doskonalą umiejętności opiekunów dowożenia i nauczycieli w zakresie rozpoznawania oznak przemocy, udzielania pierwszej pomocy uczniom, którzy doznają przemocy, w tym zaniedbania.
13. Programy wsparcia uczniów, którzy doznali przemocy jako ofiary, obserwatorzy, a także sprawcy są realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w toku bieżącej pracy placówki przez zintegrowane działania nauczycieli oraz przez zajęcia dodatkowe przez specjalistów.

Rozdział II

Słownik pojęć

1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:
 - 1) **placówce**, zwanej też placówką oświatową - należy przez to rozumieć szkoły podstawowe, przedszkola, ośrodki szkolno-wychowawcze, do których dowożone są dzieci;
 - 2) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora danej placówki oświatowej;
 - 3) **pracowniku** - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w placówce oświatowej, Urzędzie Gminy w Raciążu, w firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także osoby współpracujące, wolontariusze, stażyści wykonujący zadania na rzecz ww. instytucji i w ramach tej działalności mają kontakt z dziećmi;
 - 4) **małoletnim lub dziecku** - należy przez to rozumieć zarówno dziecko, uczennicę jak i ucznia, którzy nie ukończyli 18 roku życia, a jeżeli są oni niepełnosprawni, jeśli nie ukończyli 24. roku życia;
 - 5) **dziecku niepełnosprawnym (ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)** - należy przez to rozumieć każde dziecko, który ze względu na niepełnosprawność lub inne problemy rozwojowe jest słabsze od innych dzieci w budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych i potrzebuje ze strony innych osób większej uwagi i pomocy;
 - 6) **opiekunach dziecka lub rodzicach** - należy przez to rozumieć osoby uprawnione do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodziców, także prawnych opiekunów, osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem, ustanawiane przez sąd opiekuńczy;
 - 7) **sprawcy przemocy** – należy przez to rozumieć osobę lub grupę osób, którzy dopuszczają się przemocy wobec dziecka;
 - 8) **ofierze przemocy** – należy przez to rozumieć dziecko, które doświadczyło przemocy;
 - 9) **obserwatorze przemocy** - należy przez to rozumieć dziecko, które było świadkiem przemocy;
 - 10) **krzywdzeniu dziecka** - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zdefiniowanego jako niedozwolony w niniejszych standardach lub czynu zabronionego pod groźbą kary na szkodę dziecka przez opiekuna dowożenia, kierowcę, pracownika szkoły, opiekuna prawnego, inną osobę dorosłą lub rówieśnika.

2. Krzywdzenie dziecka jest przemocą, która zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba lub grupa osób odnosi się do niego w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy. Przemoc przejawia się na bezprawnym wywieraniu wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby w celu zaspokojenia własnych korzyści. Sprawca wykorzystując swoją przewagę nad ofiarą w sposób świadomy zaspakaja własne potrzeby kosztem ofiary. Przemoc może przejawiać się w formie fizycznej, psychicznej, seksualnej, a także jako cyberprzemoc i zaniedbanie.
 - 1) Przemoc fizyczna - to wywieranie wpływu na dziecko przy użyciu siły fizycznej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności fizycznej.
 - 2) Przemoc psychiczna – to wywieranie wpływu na dziecko przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności psychicznej i emocjonalnej.
 - 3) Przemoc seksualna - to każde zachowanie sprawcy przemocy, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia jego potrzeb kosztem dziecka. Może mieć formę kontaktu fizycznego, emocjonalnego w formie materiałów pornograficznych lub ekshibicjonizmu.

- 4) Cyberprzemoc – to przemoc psychiczna lub seksualna realizowana za pośrednictwem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów;
- 5) Zaniedbanie to najcięższy rodzaj przemocy, który polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb psychicznych i/lub biologicznych dziecka. Zaniedbanie w sferze biologicznej przejawia się w braku podstawowych środków do życia, jak: jedzenie, mieszkanie, ubranie, brak pomocy w chorobie. Zaniedbanie w sferze psychicznej, to pozbawienie dziecka podstawowych potrzeb emocjonalnych, takich jak przynależności, więzi, zapewnienia pomocy. Każdy inny rodzaj przemocy ma swój początek i koniec, czyli jest zdarzeniem. Zaniedbanie trwa. Może dotyczyć zarówno domu rodzinnego jak i placówki, do której uczęszcza dziecko.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a opiekunem dowożenia, kierowcą lub pracownikiem placówki, w tym zachowania niedozwolone wobec dzieci

1. Dziecko ma prawo do bezpiecznych i profesjonalnych relacji z pracownikami: opiekunami dowożenia, kierowcami, nauczycielami i innymi pracownikami placówki, co oznacza, że reakcje werbalne i fizyczne tych osób wobec dziecka są pozbawione cech przemocy, zawsze adekwatne do sytuacji i uzasadnione.

2. Powyższe osoby zwracają się do dziecka po imieniu, a jeżeli jest to konieczne mogą dodatkowo używać nazwiska. Dziecko ma prawo wiedzieć, jak nazywa się opiekun dowożenia, kierowca, nauczyciel i inny pracownik placówki, do której uczęszcza.

3. Powyższe osoby chronią dane osobowe i wizerunek dziecka, nie mogą ujawniać informacji o nim osobom nieuprawnionym. Dotyczy to w szczególności sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Dziecko ma prawo do prywatności, a jeżeli konieczne jest odstępnie od tej zasady, żeby chronić dziecko, należy mu to wyjaśnić.

4. Dziecko ma prawo do rozumienia decyzji podejmowanych w jego sprawie. Pracownik podejmując decyzje dotyczące dziecka informuje go o powodach jej podjęcia i słucha jego oceny sytuacji. Metody dyscyplinowania dziecka muszą być odpowiednio dobrane do jego wieku, rozwoju i adekwatne do sytuacji.

5. Zachowania pracownika nie mogą mieć cech przemocy fizycznej. Stanowcze interwencje wobec dziecka prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach:

- 1) zagrożenia życia, w tym w sytuacji konfliktów pomiędzy dziećmi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie);
- 2) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);
- 3) zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich, inne w sytuacji zagrożenia życia).

6. W komunikacji z dziećmi pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek, co oznacza, że słucha ich i udziela im odpowiedzi adekwatnych do sytuacji, ich wieku i poziomu rozwoju.

7. Niedozwolone są zachowania pracownika noszące znamiona:

- 1) przemocy psychicznej, której skutkiem jest wywołanie u dziecka poczucia odrzucenia, obniżenia godności i własnej wartości poprzez zachowania wobec niego takie jak: umniejszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, lekceważenie, izolowanie, obwinianie, oskarżanie, krytykowanie i inne godzące w godność i wartość ucznia;
- 2) przemocy werbalnej, która nacechowana jest agresją wzbudzającą u dziecka lęk i wstyd poprzez zachowania wobec niego takie jak krzyk, wyzywanie, przezywanie, grożenie, przeklinanie, przedrzeźnianie;
- 3) przemocy fizycznej, która wiąże się z naruszeniem nietykalności ciała dziecka, w szczególności poprzez bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami należącymi do dziecka, kopanie, ciągnięcie za włosy lub uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, lub zmuszanie do zjedzenia, lub połknięcia czegoś i inne działania sprawiające ból;

- 4) zaniedbania, które polegają w sferze psychicznej, to pozbawienie dziecka podstawowych potrzeb emocjonalnych takich, jak przynależności, więzi, zapewnienia pomocy.
8. Pracownik ma obowiązek zachować prawo dziecka do intymności poprzez zachowanie właściwego dystansu w każdej sytuacji. Niedozwolonym jest, by pracownik nawiązywał jakiegokolwiek relacje romantyczne i seksualne z dzieckiem, w tym flirt słowy, dwuznaczny żart, wyzywające spojrzenie, erotyczny dotyk, obcowanie płciowe i inne czynności o charakterze seksualnym.
9. W pojazdach obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów, w tym papierosów elektronicznych, picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych. Niedozwolonym jest, by pracownik dostarczał dzieciom papierosy, alkohol, substancje psychoaktywne, a także treści pornograficzne.
10. Pracowników obowiązuje całkowity zakaz nawiązywania i utrzymywania pozaszkolnych relacji z dziećmi, w tym w szczególności:
- 1) zapraszania dzieci do domu;
 - 2) zapraszania ich do znajomych w mediach społecznościowych;
 - 3) kontaktowania się z dzieckiem z prywatnego maila i prywatnych numerów telefonu.
11. Opiekunowie dowożenia muszą wiedzieć kto jest osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń i notatek służbowych w danej placówce o niedozwolonych zachowaniach oraz znać numer kontaktowy w przypadku nagłych sytuacji.
12. Szczegółowe zasady bezpiecznych relacji pomiędzy opiekunami dowożenia, kierowcami a dziećmi określa Załącznik nr 2 do Polityki.

Rozdział IV

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi a w szczególności zachowania niedozwolone dzieci, również przez osoby nieletnie, czyli takie, które nie ukończyły 17. roku życia

1. Opiekun dowożenia posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków dowożenia dzieci zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci oraz symptomy wykluczenia przemocy rówieśniczej. Monitoruje on relacje między dziećmi, a w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka również przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17. roku życia, podejmuje odpowiednie działania, które szczegółowo są opisane w Załączniku nr 4 do Polityki.
2. Za przemoc rówieśniczą uznaje się wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą dziecka prowadzące do fizycznej i psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.
3. W czasie dowożenia dzieci oraz w placówkach powinna obowiązywać zasada, że krzywdzone dziecko ma prawo oczekiwać pomocy ze strony społeczności szkolnej, a reagowanie na czyjąś krzywdę nie jest ani skargą, ani donosicielstwem, ale moralnym obowiązkiem każdego dziecka i pracownika. Dzieci znają konsekwencje zdrowotne przemocy, jaką ponosi ofiara i wiedzą, że każda reakcja obronna jest ważna.
4. Dzieci powinny być uczone konstruktywnej wolnej od agresji reakcji na przemoc rówieśniczą.
5. Za niedozwolone zachowania pomiędzy dziećmi, uznaje się:
 - 1) wyśmiewanie, przezywanie i rozpowszechnianie upokarzających informacji, złośliwe komentarze, w szczególności na temat wyglądu, obraźliwe komentowanie innych w mediach społecznościowych;
 - 2) izolowanie lub wykluczanie dziecka z grupy;
 - 3) bicie, kopanie, szarpanie, zadawanie bólu;
 - 4) niszczenie lub zabór własności, w tym środków pieniężnych;
 - 5) zmuszanie do wykonywania określonych czynności, groźby, szantaż emocjonalny;
 - 6) komentarze i gesty seksualne, rozsyłanie obrazów o tematyce seksualnej i wszelkie przejawy gwałtu;
 - 7) inne, niespecyficzne formy przemocy odczuwane przez ofiarę jako krzywdzące.
6. Podczas dowożenia powinna obowiązywać zasada reagowania na każde zdarzenie zachowania dziecka uznanego jako niedozwolone.

7. Dziecko, które jest świadkiem niedozwolonego zachowania innego dziecka i nie czuje się na siłach, by go powstrzymać, ma obowiązek, jak najszybciej zgłosić to zdarzenie do obecnego w pobliżu opiekuna dowożenia, nauczyciela lub innego pracownika placówki, do której uczęszcza.
8. Dziecko, które podejrzewa przemoc wobec innego dziecka jest zobowiązane przekazać tę informację opiekunowi dowożenia, wychowawcy lub innemu pracownikowi placówki, do której uczęszcza.
9. Pracownicy mają obowiązek reagować na każde zdarzenie niedozwolonego zachowania dziecka.
10. Każda placówka wyznacza osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o niedozwolonych zachowaniach.
11. Tryb udzielenia wsparcia dzieciom będącym ofiarami niedozwolonego zachowania dziecka lub grupy dzieci określa i prowadzi placówka, do której uczęszcza dziecko.

Rozdział V

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka oraz osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dzieciom

1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka są szczegółowo opisane w Polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach.
2. Każda placówka oświatowa, do której uczęszczają dzieci wyznacza osobę lub osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dzieciom.
3. Opiekun dowożenia, w trakcie dowożenia monitoruje relacje między dziećmi i między dziećmi i dorosłymi, a w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka podejmuje odpowiednie działania, które szczegółowo są opisane w Załącznikach nr 1, 2 i 4 do Polityki. Sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń w placówce lub dyrektorowi placówki, do której uczęszcza dziecko.
4. W przypadku, gdy opiekun dowożenia w toku bieżącej pracy rozpozna zdarzenie wskazujące na krzywdzenie dziecka ma obowiązek podjąć działania wg procedury trzech kroków:
 - 1) zabezpiecza dziecko przed potencjalnym sprawcą przemocy;
 - 2) zabezpiecza dowody przemocy i niezwłocznie zgłasza zdarzenie osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniu w placówce na podstawie notatki służbowej;
 - 3) pozostaje do dyspozycji ww. osoby tak długo, jak jest to potrzebne dla zabezpieczenia dowodów i potrzeb dziecka oraz sporządzenia dokumentacji zdarzenia.
5. W przypadku, gdy opiekun dowożenia w toku bieżącej pracy rozpozna objawy wskazujące na przemoc w rodzinie, w tym przemoc polegającą na zaniedbaniu środowiskowym ma obowiązek zgłosić sprawę do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniu w placówce. Jeżeli w sprawie są dowody zobowiązany jest je zabezpieczyć i przekazać ww. osobie.
6. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach wskazujących na podejrzenie krzywdzenia dziecka, która otrzyma notatkę służbową od opiekuna dowożenia wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w placówce.
7. W przypadku, gdy w zdarzeniu uczestniczy dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w rozpoznaniu i kwalifikacji zdarzenia wskazane jest by uczestniczył pedagog specjalny i/lub psycholog.
8. Pracownicy mają obowiązek zgłoszenia każdego zdarzenia o cechach przemocy.
9. Pracownik, który był świadkiem krzywdzenia dziecka lub powziął informację o krzywdzeniu dziecka i nie zgłosił tego zdarzenia osobie odpowiedzialnej w placówce, do której uczęszcza dziecko podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie obowiązków pracownika.
10. Bezpośrednie nagłe zdarzenia należy zgłaszać jak najszybciej, bezpośrednio do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach lub bezpośrednio do dyrektora placówki

w formie ustnej. Inne zdarzenia wymagające rozpoznania powinny być kierowane w formie pisemnej.

Rozdział VI

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka

1. W przypadku stwierdzenia lub obecności przy zdarzeniu, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu pracownik powinien niezwłocznie poinformować odpowiednie służby policję, pogotowie ratunkowe. W przypadku, gdy jest potrzeba natychmiastowego działania pracownik obecny przy zdarzeniu niezwłocznie powinien poinformować policję i pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. W takiej sytuacji placówka obejmuje skrzywdzone dziecko i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną. W przypadku, gdy sprawcą krzywdzenia dziecka jest osoba będąca opiekunem dowożenia lub kierowcą dodatkowo podejmuje się decyzje kadrowe adekwatne do oceny zdarzenia.
2. W przypadku, gdy w sprawie dziecka objętego ochroną zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę tego dziecka, opiekun dowożenia sporządza notatkę służbową i przekazuje osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń w placówce lub dyrektorowi, a ci wdrażają procedury ochrony dzieci przyjęte w placówce i składają zawiadomienie na policję lub do prokuratury.¹ W przypadku, gdy sprawcą krzywdzenia dziecka jest osoba będąca opiekunem dowożenia lub kierowcą dodatkowo podejmuje się decyzje kadrowe adekwatne do oceny zdarzenia.
3. W przypadku, gdy w sprawie dziecka objętego ochroną zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawcami krzywdzenia dziecka są rodzice, opiekun dowożenia sporządza notatkę służbową i przekazuje osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń w placówce lub dyrektorowi, a ci wdrażają procedury ochrony dzieci przyjęte w placówce i powiadamiają policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, w celu wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

Rozdział VII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru dziecka

1. Opiekun dowożenia, który podejmie informację o próbie krzywdzenia lub krzywdzeniu dziecka, bądź zagrożeniu jego zdrowia lub życia sporządza notatkę służbową, którą przekazuje osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń w placówce lub dyrektorowi, a ci wdrażają procedury ochrony dzieci przyjęte w placówce i jeśli zachodzi taka potrzeba powiadamiają odpowiednie instytucje.
2. Placówki oświatowe, do których uczęszczają dowożeni uczniowie opracowują sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru dziecka.

Rozdział VIII

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów oraz Polityki

1. Dyrektor placówki oświatowej, do której są dowożone dzieci wyznacza osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń i notatek służbowych o podejrzeniu lub krzywdzeniu dziecka.
2. Ww. osoba odpowiedzialna jest za monitorowanie realizacji Standardów i Polityki w placówce, jak również podczas dowożenia dzieci do placówki.
3. Ww. osoba powinna przeprowadzać wśród pracowników placówki, opiekunów dowożenia dzieci do tej placówki, dzieci i opiekunów prawnych raz do roku, najpóźniej raz na dwa lata

¹ Art.304 § 1. Kodeksu postępowania karnego -Každy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art.148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

ankietę monitorującą ocenę skuteczności standardów ochrony dzieci podczas dowożenia, w której powyższe osoby będą mogły zaproponować zmiany – wzór ankiety monitorującej stanowi Załącznik nr 5 do Polityki.

4. Osoba odpowiedzialna powinna na podstawie otrzymanych ankiet sporządzić raport, który następnie przekazać dyrektorowi placówki.

5. W przypadku braku zaproponowanych zmian w ankietach, monitoring Standardów i Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach, zgodnie z art. 22 c ust. 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560, ze zm.) musi być wykonany co najmniej raz na 2 lata, by dokonać oceny Standardów, w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

6. Dyrektorzy placówek oświatowych informują Urząd Gminy o konieczności wprowadzenia niezbędnych zmian do Standardów i Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach.

7. Na tej podstawie upoważniony pracownik Urzędu Gminy w Raciążu uwzględnia zaproponowane zmiany do Standardów i Polityki, które zostają przyjęte do realizacji na podstawie Zarządzenia.

8. Nowe brzmienie Standardów lub Polityki zostaje wywieszane na tablicy ogłoszeń w placówkach oświatowych na terenie Gminy Raciąż, w Urzędzie Gminy w Raciążu oraz udostępnione na stronie internetowej <https://gminaraciaz.pl> i stronach internetowych placówek oświatowych z terenu Gminy Raciąż.

Rozdział IX

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników placówki, Urzędu Gminy w Raciążu oraz opiekunów dowożenia i kierowców zatrudnionych w firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci do tych placówek do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej ww. czynności

1. Przygotowanie pracowników: placówek oświatowych z terenu Gminy Raciąż, pracowników Urzędu Gminy Raciąż, będących opiekunami dowożenia oraz opiekunów dowożenia i kierowców zatrudnionych w firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci do tych placówek do stosowania Standardów oraz Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach, odbędzie się w formie obowiązkowego szkolenia u pracodawców.

Szkolenie powinno składać się z:

- 1) prezentacji przyjętych Standardów i Polityki, wyjaśnienia zasady ich stosowania w czasie dowożenia dzieci do szkół;
- 2) instruktażu rozpoznawania przemocy i reagowania na nią;
- 3) zapoznania pracowników z dokumentacją zdarzeń i formą oraz metodami przekazania ich do placówek lub instytucji;

2. Obecność na szkoleniu, o którym mowa w ust. 1 pracownik odnotowuje na liście obecności własnoręcznym podpisem. Każdy pracownik uczestniczący w szkoleniu otrzymuje materiały szkoleniowe i zaświadczenie o udziale w szkoleniu, którego kopia jest przechowywana w aktach osobowych pracownika.

3. Pracownik nieobecny na szkoleniu, o którym mowa w ust. 1 i 2 i usprawiedliwiony może odbyć indywidualne szkolenie przeprowadzone przez osobę odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów i Polityki u pracodawcy.

4. Uczestnik indywidualnego szkolenia otrzymuje materiały szkoleniowe i zaświadczenie o udziale w szkoleniu, którego kopia jest przechowywana w aktach osobowych pracownika.

5. Za przygotowanie szkoleń, o których mowa w ust. 1-4 i ich organizację odpowiadają osoby wyznaczone przez pracodawców zarówno w placówkach oświatowych, w Urzędzie Gminy, jak i firmie transportowej świadczącej usługi przewozu dzieci z terenu Gminy Raciąż.
6. Osoby, o których mowa w ust. 5 mają prawo organizować spotkania indywidualne, zespołowe i ogólne dla pracowników, w celu zapoznania ich z nowymi informacjami dotyczącymi ochrony dzieci, w tym w szczególności:
- 1) zmianami w Standardach i Polityce ;
 - 2) aktualnymi zagrożeniami przemocy w środowisku szkolnym w celu wzmożenia nadzoru nad poszczególnymi dziećmi lub grupą dzieci;
 - 3) zapoznania pracowników z nowymi technikami rozpoznawania przejawów przemocy i reagowania na nie;
7. Osoby, o których mowa w ust. 5 mają obowiązek przeszkolić każdego nowo zatrudnionego pracownika do pracy z dziećmi w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Rozdział X

Zasady i sposób udostępniania opiekunom prawnym, dzieciom oraz pracownikom Standardów i Polityki do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Opublikowanie Standardów i Polityki następuje w sposób dostępny dla pracowników placówek oświatowych, dzieci i ich opiekunów prawnych oraz opiekunów dowożenia i kierowców ze strony firm transportowych świadczących usługi dowozu dzieci do placówek oświatowych, w szczególności poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w placówkach oświatowych i siedzibie Urzędu Gminy w Raciążu oraz poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Raciąż: <https://gminaraciaz.pl>, stronach internetowych placówek oświatowych, również w wersji skróconej przeznaczonej dla dzieci – stanowiącej Załącznik nr 1 do Standardów.
2. Osoba odpowiedzialna w placówce lub dyrektor przekazuje Standardy oraz Politykę do osób odpowiedzialnych za zaznajomienie dzieci i ich opiekunów prawnych z zasadami ochrony ich przed przemocą, w tym bezpiecznych relacji między uczniami a w szczególności zachowań niedozwolonych wśród dzieci.
3. Opiekunowie prawni dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, którym dowożenie do placówek zapewnia Gmina Raciąż, mają możliwość zapoznania się ze Standardami i Polityką, również wersjami skróconymi dla dzieci (Załącznik nr 1 do standardów i Załącznik nr 6 do Polityki) w Urzędzie Gminy w Raciążu lub przez stronę internetową Urzędu Gminy Raciąż: <https://gminaraciaz.pl>.

WÓJT GMINY

mgr Zbigniew Sudowski

do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w innych gminach

Wersja skrócona przeznaczona dla Dzieci

DROGIE DZIECI,

podczas dowożenia Was do placówek oświatowych na terenie Gminy Raciąż, jak również placówek oświatowych w innych gminach obowiązują standardy ochrony małoletnich. To dokument, w którym podano informacje, co robić, gdy dzieje się krzywda Tobie lub innemu dziecku.

Standardy ochrony zawierają procedury i zasady, dzięki którym każde dziecko może czuć się bezpieczne.

Pracownicy, z którymi macie kontakt, zarówno pracownicy placówki, do której uczęszczacie, opiekunowie dowożenia i kierowcy powinni traktować Was z szacunkiem oraz uwzględniać Wasze potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was przemocy w jakiegokolwiek formie.

Standardy ochrony wskazują, gdzie możecie szukać pomocy i jak reagować, gdy jesteście świadkiem lub ofiarą ze strony:

- rówieśników,
- pracowników placówki, do której uczęszczasz,
- opiekunów dowożenia i kierowców,
- członków rodziny,
- innych osób.

WASZE DOBRO I BEZPIECZEŃSTWO TO NASZ PRIORYTET

Podczas dowożenia, każdy z Was ma prawo do bezpieczeństwa.

Chcemy Was chronić przed różnymi formami krzywdzenia, w tym agresji fizycznej i psychicznej.

SZACUNEK I GODNOŚĆ

Wzajemny szacunek jest fundamentem naszych relacji. Każdy z Was zasługuje na traktowanie z godnością i poszanowaniem swoich uczuć.

NIKT NIE MOŻE WAS BIĆ, SZARPAĆ, POPYCHAĆ, OBRAŻAĆ, CZY ZAWSTYDZAĆ.

KOMUNIKACJA I WYPOWIEDŹ

WASZE opinie i uczucia są ważne. Zachęcamy Was do wyrażania swoich myśli w bezpieczny sposób.

Nikt nie może używać wobec Was wulgarnych słów, gestów, czy żartów.

RÓWNOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ

Jesteśmy różni, ale każdy z nas jest wyjątkowy. Dzięki temu możemy uczyć się od siebie nawzajem. W naszej społeczności każdy jest równy. Nie tolerujemy dyskryminacji ani faworyzowania.

PRZEMOC? NIE MA MOWY!

Żadne formy agresji: fizycznej, słownej, czy psychicznej nie są akceptowalne.

Jeśli będziecie zmagać się z jakimś problemem lub wiecie, że ktoś z Waszego otoczenia ma taki problem, nie jesteście sami. Powiedzcie nam o tym, wspólnie możemy więcej.

PRYWATNOŚĆ I GRANICE

Każdy z Was ma prawo do swojej prywatności i przestrzeni osobistej. Szanujmy nawzajem swoje granice. Każdy pracownik, niezależnie, gdzie jest zatrudniony: w placówce oświatowej, w Urzędzie Gminy w Raciążu, w firmie transportowej nie ujawnia poufnych informacji o uczniu osobom trzecim.

MACIE PRAWO DO PRYWATNOŚCI

Nikt nie powinien Was nagrywać i fotografować bez Waszej zgody. Jeśli nie chcecie być na zdjęciach – powiedzcie **NIE**. Nikomu nie wolno rozpowszechniać Waszego wizerunku bez zgody Waszych rodziców lub opiekunów.

MACIE PRAWO WIEDZIEĆ

Macie prawo wiedzieć, co robimy, by Was chronić. Pełną wersję Standardów oraz wersji skróconej przeznaczonej dla dzieci możecie znaleźć na tablicy ogłoszeń w placówce, do której uczęszczacie lub na stronie internetowej tej placówki oraz Urzędu Gminy Raciąż: <https://gminaraciaz.pl>.

BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ

Spotykamy się z Wami tylko w czasie dowożenia do placówki, do której uczęszczacie. Jeśli zachodzi konieczność spotkania poza godzinami pracy to tylko wyłącznie za wiedzą i zgodą Waszych rodziców lub opiekunów.

BEZPIECZNY INTERNET

W czasie dowożenia nie korzystajcie z telefonu komórkowego i Internetu. Jeśli zajdzie taka konieczność bądźcie ostrożni i sprawdzajcie strony, które odwiedzacie, czy są odpowiednie dla Waszego wieku. Nigdy nie udostępniajcie swoich danych osobowych.

Jesteśmy tutaj, aby słuchać i rozmawiać. Każdy pracownik placówki, do której uczęszczacie, opiekun dowożenia zobowiązany jest dbać o Wasze dobro, odnosić się do Was z szacunkiem i zrozumieniem.

W przypadku jakichkolwiek obaw lub problemów, proszę, zgłóście to nauczycielowi, opiekunowi dowożenia lub innemu dorosłemu. Naszym obowiązkiem jest zapewnienie Wam pomocy i wsparcia.

ZGŁASZANIE PROBLEMÓW

Jeśli czujecie się zagrożeni, niepewni lub jesteście świadkiem niewłaściwego zachowania, natychmiast zgłóście dorosłemu w placówce, do której uczęszczacie, np. nauczycielowi, pedagogowi czy dyrektorowi lub opiekunowi dowożenia.

Jeśli widzicie, że ktoś z kolegów i koleżanek ma problem lub jest w trudnej sytuacji, zachęcajcie go do szukania pomocy lub zróbcie to razem z nim.

PAMIĘTAJ !!!

**KAŻDY ma prawo do poszanowania swojej godności
JEŚLI sam/a doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia
innego dziecka to NATYCHMIAST powiedz o tym komuś dorosłemu:
opiekunowi dowożenia, wychowawcy lub innej osobie dorosłej !!!**

MASZ PRAWO KORZYSTAĆ ZE WSPARCIA

JEŚLI COŚ ZŁEGO DZIEJE SIĘ U CIEBIE, W TWOJEJ RODZINIE LUB OTOCZENIU ALBO
PO PROSTU POTRZEBUJESZ Z KIMŚ POROZMAWIAĆ MOŻESZ DAĆ NAM ZNAĆ LUB
ZADZWONIĆ BY ZNALEŹĆ POMOC POD TE NUMERY TELEFONÓW:

116 111 – TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Fundacja Dajemy Dzieciom
Siłę. Telefon jest anonimowy i bezpłatny, działa 7 dni w tygodniu, 24
godziny na dobę.

800 12 12 12 – DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA
Bezpłatna infolinia dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, czynna 7
dni w tygodniu.

22 594 91 00 – ANTYDEPRESYJNY TELEFON FORUM PRZECIWIW DEPRESJI
Dostępny w środy i czwartki w godz. 17.00-19.00
*z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy

22 484 88 04 – TELEFON ZAUFANIA MŁODYCH
Dostępny od poniedziałku do piątku w godzinach 13.00-20.00

WÓJT GMINY

mgr Zbigniew Sadowski